

[Kristine Heltberg.]

værre. Det står galt nok til også med gymnasiet, men vi har ikke fået nogen løsning på hele problemet omkring de 16—19-åriges uddannelse, det står hen i mørket. Det frie gymnasium, et af de få steder, hvor der er en nogenlunde rimelig rekruttering fra de såkaldte 4. og 5. sociale grupper, synes i øvrigt at være netop en af de institutioner, der skal slagtes økonomisk. Kan det være hensigten i forbindelse med den ønskede demokratisering af uddannelserne?

Disse spørgsmål vil jeg meget gerne have et svar på også her. Jeg synes, at hele spørgsmålet omkring demokratiseringen står meget, meget uklart trods ministerens uden tvivl rigtige og smukke tanker i den forbindelse. Det er barske tider, vi oplever, indgreb på indgreb over for dem, der dårligst kan tåle dem, også indgreb, der ikke hører under denne ministers ressource, men som alligevel hører sammen med uddannelsessituationen, de indgreb, der rammer børnene gennem daginstitutionsnedskæringerne.

Da mit parti i sin tid gik ind for en socialdemokratisk regering, var det i tillid til, at den ville gribe kraftigt og håndfast ind over for den største svøbe, arbejdsløsheden. Men her er vi parallel med indgrebet mod daginstitutionerne igen ude for et indgreb, der synes at true med at øge arbejdsløsheden og ikke synes at gavne nogen. I forbindelse med den ulyksalige ungdomsydelse og indgreb mod RUC og meget andet synes det hele at danne et meget utiltalende og bekymrende mønster.

I SF har vi altid været tilhængere, endda varme tilhængere, af planlægning, selv inden for dette syge kapitalistiske systems rammer. En så stor og økonomisk betydningsfuld sektor som uddannelsen kan i og for sig ikke holdes uden for en fornuftig planlægning. Også vi er interesserede i, at det offentlige anvender midlerne på en fornuftig måde, vi ønsker god gennemtænkning effektiv service for samfundet af det offentlige institutioner.

Uddannelserne skal opfylde samfundets og hele folkets behov. Vi har ikke nogen hellige køer, der er så fine, at der ikke kan planlægges for dem. Men det, vi ser forslag til i denne sag, er ikke, hvad vi forstår ved planlægning, eller system i galskaben endda, men snarest galimatias. Det hverken

kan eller vil vi være med til at have ansvaret for. Kom først med en samlet omlægning af uddannelserne inden for f. eks. hele den medicinske sektor, når det nu er den, der bruges som eksempel her. Find ud af, hvad der er samfundsbehov for af en sundhedstjeneste, der ikke som i dag betyder overkørte læger, som tjener alt for meget og pukler alt for meget, vagtlægeordninger, der er farlige for patienternes og i og for sig også for de implicerede lægers liv og helbred. Skaf os en rimelig plan for lægers overgang til offentlig ansættelse med rimelig arbejdstid og rimelig løn. Find ud af ikke a priori, men ved at undersøge det, hvor mange bedriftslæger og sociallæger der er brug for, hvor mange jordemødre, hvor mange syge- og sundhedsplejersker vi skal have, hvor mange læger der skal til for at undgå måneders ventetider, hvor mange ansatte i sundhedssektoren der skal til for at gennemføre en ordentlig forebyggende sundhedstjeneste. Omlæg uddannelserne på dette grundlag både for lægers og andre sundhedsarbejders vedkommende i relation dertil. Det er svært, men hvis man prøver på det, vil jeg tro, at det vil vise sig, at man har langt bedre og mere smidige og mindre brutale og socialt forkerte løsninger for sektoren. Tilsvarende formodentlig også på de andre områder, som vi dog stadig venter på at få nogle nærmere notater om.

Det var i øvrigt interessant at høre, at det ærlig talt meget tryllekunstneragtige indgreb med tallet 20.000 som udgangspunkt ikke engang vækker særlig begejstring hos dem, der hører til det borgerlige flertal her. Dette tal er ganske typisk for den forkerte planlægning og den planløshed, der foregår under planlægningens maske. Udgangspunktet PP II ved vi jo nu ikke slår til.

Det er et overordentlig svært område at planlægge på, men netop derfor er vi modstandere af en pseudoplanlægning, fordi den kompromitterer selve ideen med et planlægningssystem. Værst forekommer det mig dog, at den socialdemokratiske regering her ligesom så mange gange før er gået på akkord med de borgerlige på et område, der vil betyde større ungdomsarbejdsløshed i strid med regeringens klare og selvvalgte opgave. Den har atter bøjet sig for landets mest reaktionære kræfter, der fører en barsk, undertrykkende politik, hvor man taler om